

gemeente
Oost Gelre

Actieprogramma

*naar een duurzame gemeente Oost
Gelre*

*Afdeling Bouwen en Milieu,
eenheid milieu*

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding van dit actieprogramma	3
1.1	Opbouw van dit actieprogramma	3
2.	Een duurzaam Oost Gelre in een duurzame Achterhoek	4
2.1	Samenwerking op het gebied van de klimaatprogramma's	4
2.2	Tafel van Groenlo	4
3.	Bestaande beleidsstukken op het gebied van duurzaamheid	5
3.1	Toekomstvisie 2020 van de gemeente Oost Gelre	5
3.2	Het milieubeleidsplan van de gemeente Oost Gelre	5
3.3	Milieuwerkprogramma 2011 - 2014	5
3.4	Klimaatprogramma 2009 – 2012 gemeente Oost Gelre	5
3.5	Duurzaamheidsmoties	5
4.	Duurzaamheidsprogramma vanuit het milieubeleidsplan en milieuwerkprogramma	7
4.1	Milieubeleidsplan	7
4.2	Milieuwerkprogramma	9
5.	Lopende acties op het gebied van duurzaamheid	10
5.1	Duurzaamheidslening	10
5.2	Tijdelijke stimulering woningbouwprojecten	10
5.3	Achterhoek Bespaart 2011	10
5.4	Korting op de grondprijs bij duurzaam bouwen	10
5.5	Oplaadpunten voor elektrische auto's	10
5.6	Een duurzame sporthal in Lichtenvoorde	11
5.7	Vervanging huidige openbare verlichting door led-verlichting	11
5.8	Natuur- en milieu-educatie	11
6.	Kosten	12
7.	Conclusies	13

1. Aanleiding van dit actieprogramma

In de vergadering van de gemeenteraad van Oost Gelre van 9 november 2010 is een namens de PvdA-fractie ingediende motie met het onderwerp 'Naar een duurzame gemeente' aangenomen.

De gemeenteraad vraagt naar een actieprogramma 'Duurzame gemeente Oost Gelre' omdat de programmabegroting 2011 geen concrete acties benoemt om alle duurzaamheidsinitiatieven te stimuleren en aaneen te schakelen.

1.1 Opbouw van dit actieprogramma

Allereerst gaat dit actieprogramma in op het duurzaamheidsbeleid in de Regio Achterhoek en de Tafel van Groenlo. Daarna worden alle gemeentelijke beleidsstukken beschreven welke van belang zijn voor een duurzame gemeente Oost Gelre. Deze beleidsstukken bieden uiteindelijk de basis voor het belangrijkste gedeelte van dit actieprogramma. Dat is een schema waarin de taken, projecten en doelstellingen naast elkaar worden gezet. Tenslotte noemen wij nog de al lopende acties op het gebied van duurzaamheid in de gemeente Oost Gelre.

2. Een duurzaam Oost Gelre in een duurzame Achterhoek

Op het gebied van duurzaamheid trekt de Achterhoek gezamenlijk op. Hier kan onderscheid worden gemaakt tussen twee zaken, te weten samenwerking tussen gemeenten wat betreft de klimaatprogramma's en samenwerking tussen gemeenten en bedrijfsleven wat betreft de Tafel van Groenlo.

De gemeente Oost Gelre heeft zichzelf in het milieubeleidsplan ten doel gesteld dat in 2020 sprake is van minimaal de huidige (groene) kwaliteit en de gemeente zich aantoonbaar op een duurzame manier verder heeft ontwikkeld. De toekomstvisie 2020 stelt bovendien dat in dat jaar de gemeente Oost Gelre als geheel CO₂-neutraal en zelfvoorzienend is wat betreft de productie van (duurzame) energie. Het voorliggende actieprogramma vormt hiertoe een uitstekende opmaat.

2.1 Samenwerking op het gebied van de klimaatprogramma's

De Achterhoekse gemeenten kennen al sinds 2004 een klimaatbeleid. Dit klimaatbeleid is vorm gegeven met behulp van subsidie van het Rijk. Voor de jaren 2004 tot en met 2008 was dit de zogenoemde BANS –regeling (Bestuursakkoord Nieuwe Stijl), voor de jaren 2009 tot en met 2012 is dit op basis van de SLoK-regeling (Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven).

De klimaatcoördinatoren van de acht Achterhoekse gemeenten hebben gezamenlijk vorm gegeven aan de huidige klimaatprogramma's. Ten behoeve van de coördinatie van dit beleid is door de Achterhoekse gemeenten een intergemeentelijk projectleider aangesteld.

In het voorjaar van 2011 draagt de intergemeentelijk projectleider in samenwerking met de klimaatcoördinatoren zorg voor een stand van zaken van de uitvoering van de klimaatprogramma's en een programma van in 2011 lopende projecten.

2.2 Tafel van Groenlo

Op 30 september 2009 is in de Oude Calixtus te Groenlo een zogenaamde werkcentrale gehouden met het doel te komen tot een Achterhoekse duurzaamheidsakkoord gesteund door overheden, bedrijfsleven en inwoners. Op deze dag is het Akkoord van Groenlo gesloten. Dit akkoord is uitgemond in de Tafel van Groenlo.

De Tafel van Groenlo is een netwerkorganisatie van 20 personen die duurzame initiatieven in de Achterhoek tot realisatie wil brengen. Deelnemers zijn overheden, bedrijven, kennisinstututen en burgers. De Regio Achterhoek faciliteert. De doelstellingen voor de Achterhoek zijn de volgende:

- 50% CO₂-reductie in 2020 ten opzichte van 1990;
- Op termijn 100% duurzame energieopwekking;
- Volledige werkgelegenheid door middel van innovatie, duurzame projecten en export van kennis.

Daarnaast wil de Tafel van Groenlo de lopende initiatieven op het gebied van duurzame energie en energiebesparing bundelen en zo samen optrekken richting het Rijk. De Tafel van Groenlo ziet het als haar taak om vastgelopen initiatieven verder te brengen. Oplossingen liggen onder andere in het versterken van bestaande krachten, een snelle proactieve regelgeving, kennisdeling en faciliteren, financieringsmogelijkheden (bijv. door duurzaamheidskredieten) en een netwerk van onderling vertrouwen in de Achterhoek.

3. Bestaande beleidsstukken op het gebied van duurzaamheid

3.1 Toekomstvisie 2020 van de gemeente Oost Gelre

'De toekomst begint vandaag! Met ontwikkelingen in de wereld om ons heen, de manier waarop wij daarop inspelen en door de keuzen die we maken voor morgen. Een visie op de toekomst biedt richting.'

Dit zijn de eerste zinnen uit de Toekomstvisie 2020 van Oost Gelre. In deze visie zie je duurzaamheid als een rode draad in de diverse onderdelen terug.

3.2 Het milieubeleidsplan van de gemeente Oost Gelre

De toekomstvisie vormt dan ook de aanleiding van het opstellen van het in 2009 vastgestelde Milieubeleidsplan 2010 - 2020. Wij willen nu zo handelen, dat de leefomgeving van het Oost Gelre van 2020 ook echt is zoals we het graag zouden zien.

Het milieubeleid van Oost Gelre kende voor het opstellen van het milieubeleidsplan al een stevige verankering. We wisten toen al voor een groot deel waar we stonden en waar we naar toe wilden. Plannen waren al opgesteld en uitgevoerd voor verschillende milieuthema's zoals geluid, geur, bodem, water, natuur, afval, vergunningverlening, handhaving en klimaat en energie.

Het Milieubeleidsplan geeft de verbindingen tussen deze thema's aan; hoe kunnen de losse milieuthema's samen één geheel vormen. En met het milieubeleidsplan wordt tegelijk aangegeven hoe onze mooie, groene gemeente zich op een duurzame wijze verder kan ontwikkelen.

Het Milieubeleidsplan is te zien als een soort 'paraplu' voor de milieumambities van nu en in de toekomst. Het biedt kansen om tijdig milieu en duurzaamheid mee te nemen in nieuwe ontwikkelingen op het gebied van ruimte (aanleg van wegen, landschapsontwikkeling, woningbouw, e.d.) en economie (uitbreiding van werkgelegenheid, opschaling van agrarische of industriële bedrijvigheid, e.d.).

Voor alle milieugerelateerde onderwerpen zijn concrete doelstellingen voor de korte termijn (2015) en ambities – 'wensbeelden' - voor de langere termijn (2020) geformuleerd. De doelstellingen voor de korte termijn zijn uitgewerkt in activiteiten en projecten.

Het milieubeleidsplan van de gemeente Oost Gelre formuleert dus ook voor duurzaamheid de overkoepelende ambitie die de basis is voor andere (ruimtelijke) plannen voor de periode 2010-2020.

3.3 Milieuwerkprogramma 2011 - 2014

Voor alle gemeenten geldt de wettelijke verplichting een milieuwerkprogramma voor een bepaalde periode te maken. Het milieuwerkprogramma van de gemeente Oost Gelre wordt jaarlijks geactualiseerd. De laatst vastgestelde versie betreft de periode 2011 – 2014.

Eén van de in het milieuwerkprogramma beschreven taken betreft klimaat en energie. De algemene doelstelling van deze taak is beleid opstellen en uitvoeren ten aanzien van klimaat en energie ter verbetering van het lokale klimaat en ter voorbereiding op de vervanging van de uitputtende fossiele brandstoffen door duurzame brandstoffen.

3.4 Klimaatprogramma 2009 – 2012 gemeente Oost Gelre

Het klimaatprogramma 2009 – 2012 van de gemeente Oost Gelre is de feitelijke spin in het web voor een duurzame gemeente Oost Gelre. Het klimaatprogramma kent verscheidene thema's, waarin verschillende projecten zitten. Met uitzondering van enkele lokale projecten zijn de klimaatprogramma's van alle Achterhoekse gemeenten met elkaar in overeenstemming. Om de uitvoering van de in het klimaatprogramma omschreven projecten mogelijk te maken is de gemeente Oost Gelre een bijdrage verleend van € 122.751,-- op basis van de SLoK (Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven) regeling. Het laatste overzicht van de acht Achterhoekse gemeenten met de stand van zaken van SLoK maakt deel uit van dit actieprogramma.

3.5 Duurzaamheidsmoties

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 11 november 2008 de motie met als onderwerp 'de gemeente als motor van lokaal duurzaamheidsbeleid' aangenomen.

Verschillende zaken van duurzaamheidsmotie van 11 november 2008 zijn al uitgevoerd. Gemeente Oost Gelre beschikt inmiddels over een vastgesteld milieubeleidsplan. In het milieubeleidsplan (met een vertaling in dit actieprogramma) zijn de bedoelde concrete ambities opgenomen die een stuwende, sturende aanjaagfunctie vervullen om een lokaal duurzaamheidshandelen van particulieren, bedrijven en instellingen te bevorderen. Met behulp van onder meer de in het klimaatprogramma opgenomen projecten neemt oost Gelre het voortouw bij de realisatie van de klimaatdoelen van het (vorige) kabinet. Ook heeft Oost Gelre meermalen via communicatie actief aan bewustwording gewerkt, zowel richting particulieren als richting bedrijven. Aan het laatste punt betreffende nieuwbouw van het gemeentehuis wordt geen uitvoering gegeven.

Vervolgens heeft de gemeenteraad in haar vergadering van 9 november 2010 een motie met als onderwerp 'naar een duurzame gemeente' aangenomen.

Het voorliggende actieprogramma is de resultante van de motie van 9 november 2010.

4. Duurzaamheidsprogramma vanuit het milieubeleidsplan en milieuwerkprogramma

4.1 Milieubeleidsplan

In onderstaande tabel zijn de relevante activiteiten vanuit het milieubeleidsplan welke binnen het kader van de beleidsnota duurzaamheid moeten worden uitgevoerd.

Thema/instrument/deelgebied	Knelpunt	Activiteit	2011	2012	2013	2014	2015
Thema 1: Afval	n.v.t.	met relevante partijen overleggen over en gebruiken van SenterNovem-criteria duurzaam inkopen (zie instrument 'duurzaam inkopen en milieuzorg')	x	x	x	x	x
Thema 2: Bodem	n.v.t.	opstellen Nota met invulling aan duurzaam bodembeheer en Lokale Bodem Ambities	x				
	n.v.t.	opstellen criteria voor onder meer duurzaamheid bij grondverzet nav uitbreiding N18	x				
	n.v.t.	opstellen en uitvoeren implementatieplan duurzame inrichting voormalige stortplaatsen			x	x	x
Thema 3: Water	toename hevige regenval (door klimaatverandering) in combinatie met toename verhard gebied (leidt tot afname vasthouden van water)	uitvoeren maatregelen tbv duurzame inrichting waterhuishouding (zoals langer vasthouden regenwater via bv groene daken)	x	x	x	x	x
		in kaart brengen knelpunten waterhuishouding als gevolg van klimaatverandering					
		onderzoeken mogelijkheden waterberging binnen/nabij gemeentegrenzen	x				
Thema 8: Natuur / landschap	n.v.t.	met inwoners en agrariërs opstellen uitvoeringsplan en realiseren minimaal 1 project voor duurzaam en gemeenschappelijk groenbeheer	x	x	x	x	x
Thema 9: Klimaat / energie	n.v.t.	uitvoeren Klimaatprogramma 2009-2012 (o.a. duurzame energie en energiebesparing bij bestaande bouw en nieuwbouw)	x	x			
	n.v.t.	actualiseren en uitvoeren nieuw Klimaatprogramma		x	x	x	x
	n.v.t.	uitvoeren programma duurzaamheid	x	x	x	x	x
	n.v.t.	stimuleren gebruik van duurzame energie en duurzaam ondernemen op Laarberg middels overleg met/faciliteren van ondernemers (zie ook instrument 'Milieucommunicatie en NME' en deelgebied 'bedrijventerreinen')	x	x	x	x	x
	n.v.t.	inventariseren en uitvoeren regionale mogelijkheden voor nieuwe vormen van duurzame energie	x	x	x	x	x
	gebrek aan kennis over klimaat en energie (intern)	verzorgen opleidingen en trainingen van gemeentelijke organisatie (bij voldoende budget)	x	x	x	x	x
	gebrek aan kennis over klimaat en energie (extern) in combinatie met principe Not-In-My-Backyard (NIMBY)	verspreiden praktische informatie onder ondernemers en inwoners (zie instrument 'Milieucommunicatie en NME')	x	x	x	x	x
		bundelen kennis en ervaring in regionale kennispool ter ondersteuning van bedrijven	x	x	x	x	x
	beperkte financiële middelen bij gemeente en andere betrokkenen	x	x	x	x	x	
	benadrukken lange-termijn-denken bij gemeentelijke besluitvorming (exploitatie, cost of ownership)	x	x	x	x	x	

Thema/instrument/ deelgebied	Knelpunt	Activiteit	2011	2012	2013	2014	2015
Thema 10: Verkeer / vervoer		initiëren afspraken tussen banken, bedrijven en gemeenten over duurzame en energiezuinige maatregelen (bv voordelige leningen)	x				
		volgen ontwikkelingen mbt en gebruiken van subsidies en informatie hierover verspreiden	x	x	x	x	x
		op regionaal niveau lobbyen om lokale belangen te beschermen	x	x	x	x	x
		actualiseren verkeer en vervoerbeleid met uitvoeringsprogramma met duurzame mobiliteit als uitgangspunt	x				
		betrekken andere partijen, zoals ACT, bij uitvoeren projecten duurzame mobiliteit	x	x	x	x	x
Instrument 2: Handhaving	n.v.t.	uitvoeren Klimaatprogramma 2009-2012 (duurzame mobiliteit: aardgasstations, gemeentelijk wagenpark)	x	x			
	n.v.t.	structureel handhaven op duurzaamheid bij bouwen en milieu middels toezichtprotocol	x	x	x	x	x
	n.v.t.	uitvoeren Klimaatprogramma 2009-2012 (handhaving energieprestaties gebouwen/EPC)	x	x			
Instrument 3: Milieucommuni- catie en NME	beperkte invloed gemeente op participatie van inwoners en bedrijven	via milieucommunicatieplan gestructureerd, op maat en doelgroepgericht communiceren met burgers en ondernemers over onderwerpen uit Milieubeleidsplan	x	x	x	x	x
		treffen informatieve voorzieningen op plaatsen met duurzame activiteiten (bv bij Laarberg of Huusker)	x	x	x	x	x
Instrument 4: Milieuzorg /duurzaam inkopen	budgetverantwoordelijk eid ligt niet bij afzonderlijke afdelingen	uitvoeren project milieuzorg op afdelingen (bv inzichtelijk maken gebruik papier, energie, ed en belonen van milieuwinst per afdeling)	x				
	gebouwenbeheer ligt bij vakafdelingen ipv bij centrale gebouwen-beheerder	uitvoeren project energiezorg op afdelingen (bv inzichtelijk maken energiegebruik per 1 m ² en belonen gebouw met grootste energievermindering)	x	x	x		
	n.v.t.	uitvoeren Klimaatprogramma 2009-2012 (duurzaam inkopen en energiegebruik eigen gebouwen)	x	x			
	n.v.t.	waar mogelijk toepassen principes van duurzaam bouwen in gemeentelijke nieuwbouw of verbouw	x	x	x	x	x
	n.v.t.	herhalen workshop duurzaam inkopen	x		x		x
	n.v.t.	jaarlijks monitoren gebruik criteria duurzaam inkopen door alle budgethouders	x	x	x	x	x
	n.v.t.	communiceren over eigen activiteiten mbt milieu/duurzaamheid en resultaten (zie instrument 'Milieucommunicatie en NME')	x	x	x	x	x
Instrument 5: Ruimtelijke ordering	conflicten tussen functies door toenemende druk op ruimte	ontwikkelen toetsingskader duurzaamheid bij ruimtelijke ontwikkelingen	x				
Instrument 6: Beheer Openbare Ruimte	n.v.t.	gebruiken van niet-chemische bestrijdingsmiddelen op verhardingen	x	x	x	x	x
Deelgebied 1: Bestaande woonwijken	n.v.t.	communiceren met inwoners over duurzaamheidsmaatregelen (zie instrument 'Milieucommunicatie en NME')	x	x	x	x	x
	n.v.t.	uitvoeren Klimaatprogramma 2009-2012 (energiebesparing, koelteparken)	x	x			
Deelgebied 2: Nieuwbouw	n.v.t.	uitvoeren Klimaatprogramma 2009-2012 (verbeteren energieprestaties EPC, nul-energiewoningen, duurzaam bouwen)	x	x			

Thema/instrument/ deelgebied	Knelpunt	Activiteit	2011	2012	2013	2014	2015
	n.v.t.	gericht communiceren over duurzaamheidsmaatregelen aan nieuwe huiseigenaren en projectontwikkelaars in Oost Gelre (zie instrument 'Milieucommunicatie en NME')	x	x	x	x	x
	beperkte financiële middelen	financieel stimuleren duurzame maatregelen door projectontwikkelaars en huiseigenaren (bv via leges)	x	x	x	x	x
		stimuleren co-sponsoring door bedrijfsleven bij duurzame maatregelen bij nieuwbouw	x	x	x	x	x
		uitvoeren relevante acties van thema 'Klimaat en energie'	x	x	x	x	x
Deelgebied 3: Bedrijventerrein	n.v.t.	uitvoeren relevante acties bij thema 'Klimaat en energie'	x	x	x	x	x
	n.v.t.	uitvoeren Klimaatprogramma 2009-2012 (duurzame bedrijventerreinen)	x	x			
Deelgebied 4: Buitengebied	conflicten tussen functies door toenemende druk op ruimte	uitvoeren relevante acties instrument 'Ruimtelijke ordening'	x	x	x	x	x

4.2 Milieuwerkprogramma

Het nu geldende milieuwerkprogramma bestrijkt de jaren 2011 tot en met 2014. In dit milieuwerkprogramma zijn met betrekking tot duurzaamheid (klimaat/energie) de in deze jaren benodigde uren opgenomen. Deze zijn als volgt.

Product uit de begroting	2011	2012	2013	2014
Gemeentelijk klimaat- en energiebeleid	750	850	750	750

De extra uren in 2012 zijn gereserveerd voor het opstellen van een nieuw klimaatprogramma voor de jaren na 2012. Naast deze uren zijn voor duurzaamheid ook in andere thema's dan klimaat en energie uren nodig. Van meerdere activiteiten ligt zelfs de uitvoering op andere afdelingen binnen de organisatie. Hierbij verwijzen wij u naar het door ons college vastgestelde milieuwerkprogramma.

5. Lopende acties op het gebied van duurzaamheid

Zoals al blijkt uit dit actieprogramma heeft de gemeente Oost Gelre al flinke stappen gezet op het pad van de duurzaamheid. Hieronder volgen de belangrijkste lopende zaken van dit moment.

5.1 Duurzaamheidslening

De gemeente Oost Gelre kent voor huizenbezitters duurzaamheidsleningen. Een duurzaamheidslening is een lening met rentekorting. Deze goedkope lening moet gebruikt worden voor energiebesparende en duurzame maatregelen aan de woning. Een duurzaamheidslening wordt afgesloten via de gemeente bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. De eerste drie jaar is de lening aflossingsvrij en daarna heeft de lening een vaste lage rente. De lening heeft een looptijd van 10 jaar voor bedragen tot € 7.500,- en een looptijd van 15 jaar voor bedragen tot € 15.000,-.

Op dit moment kennen 44 gemeenten in Nederland de duurzaamheidslening, waarvan 8 in Gelderland en 3 in de Achterhoek. Gemeente Oost Gelre heeft tot vandaag één duurzaamheidslening verleend.

5.2 Tijdelijke stimulering woningbouwprojecten

Dit betreft een landelijke subsidieregeling vanuit de Rijksoverheid (AgentschapNL) om projecten die stil zijn gevallen door de crisis te stimuleren. Woningeigenaren kunnen subsidie krijgen als korting op de Vrij Op Naam-prijs en voor de toepassing van extra milieu- danwel duurzaamheidsmaatregelen.

In de gemeente Oost Gelre komen hiertoe vier woningen in het plan de Schans evenals drie woningen in het plan de Brouwerij in aanmerking. De door AgentschapNL verleende subsidies zijn door de gemeente aangevuld met een bedrag van € 27.500,-.

5.3 Achterhoek Bespaart 2011

Met ingang van 1 april 2011 kent de gemeente Oost Gelre de subsidieregeling 'De Achterhoek Bespaart 2011'. De subsidie betreft een bijdrage van 1/3 van de kosten tot een maximum van € 500,- van vloer-, gevel- en dakisolatie van door eigenaren bewoonde woningen van voor 1980 met een maximale WOZ-waarde van € 350.000,-.

De gelden zijn door de provincie beschikbaar gesteld aan alle acht Achterhoekse gemeenten. In de eerste maand zijn bij de gemeente Oost Gelre hiervoor al 50 aanvragen binnen gekomen.

5.4 Korting op de grondprijs bij duurzaam bouwen

Bij de bouw van een woning op de plannen Flierbeek en De Woerd is het mogelijk een subsidie te krijgen in de vorm van een korting op de grondprijs als energiezuinig wordt gebouwd. De korting is gerelateerd aan de besparingsinspanning. Voor elke 0,04 punten lagere energieprestatie ten opzichte van de wettelijke norm wordt een korting gegeven van 1%. De maximale korting bedraagt 10%.

5.5 Oplaadpunten voor elektrische auto's

Alle Nederlandse gemeenten kunnen, gedurende de pilot, oplaadpunten gratis aanvragen bij stichting e-laad.nl. Wij mogen één oplaadpunt per 10.000 inwoners in uw gemeente plaatsen. Gemeente Oost Gelre neemt deel aan dit project. Vanuit de stichting e-laad.nl is ook aangegeven dat deze bij particuliere aanvragen wil helpen als de gemeente dit initiatief ondersteunt.

Zowel in Groenlo als Lichtenvoorde is een laadpaal geplaatst voor het tegelijkertijd kunnen opladen van twee elektrische personenauto's. Een derde paal wordt geplaatst in Lieveelde na afronding van de reconstructiewerkzaamheden. Inmiddels staat vast dat als gevolg van een particulier verzoek een vierde paal geplaatst wordt bij de multifunctionele accommodatie te Vragender. Op dit moment onderzoeken de dorpsbelangenverenigingen in de andere kernen of hier ook plaatsing van een laadpaal mogelijk is.

5.6 Een duurzame sporthal in Lichtenvoorde

Voor aanvullende duurzaamheidsmaatregelen aan de te bouwen sporthal te Lichtenvoorde is een extra bedrag van € 250.000,- beschikbaar gesteld. In het aanbestedingstraject is duurzaamheid ook een belangrijk gunningscriterium. De toe te passen maatregelen komen nog boven de in regionaal verband gemaakte afspraak van 20% onder de wettelijke energieprestatienorm te zitten.

De inschrijvers presenteren hun ideeën op 28 en 29 juli 2011.

5.7 Vervanging huidige openbare verlichting door led-verlichting

De looptijd van het nu geldende beleidsplan openbare verlichting is tot en met 2011. Het beleidsplan voor de periode daarna moet nog worden vastgesteld. Gedacht wordt om de huidige armaturen door led-armaturen te vervangen.

Led-armaturen zijn al geplaatst op verschillende locaties binnen de gemeente Oost Gelre, bijvoorbeeld langs het nieuwe fietspad aan de Oude Winterswijkseweg te Groenlo en langs de Winterswijkseweg te Groenlo. Nog in 2011 worden in Zieuwent voor een gedeelte de bestaande armaturen vervangen door led-armaturen. Over vervanging van de armaturen in de bomenbuurt te Lichtenvoorde wordt nu overleg gevoerd.

5.8 Natuur- en milieu-educatie

Het NME-centrum te Winterswijk verzorgt namens gemeente Oost Gelre de natuur- en milieueducatie op de basisscholen. Duurzaamheid speelt hierin een belangrijke rol. Zo maken we de jeugd al vroeg bewust van het belang van een duurzame samenleving.

6. Kosten

Tot en met 2012 kan dit programma gefinancierd worden vanuit SLoK. Met ingang van 2013 moet worden gezien welke middelen kunnen worden aangewend.

7. Conclusies

Het milieubeleidsplan is de feitelijke kapstok voor het voorliggende actieprogramma. De binnen dit programma gelegen acties zijn opgenomen in de tabel in paragraaf 4.1.

De activiteiten verwijzen ook naar verschillende vastgestelde documenten op het gebied van klimaat, energie en duurzaamheid, zoals het klimaatprogramma 2009-2012 van de gemeente Oost Gelre. De in deze documenten opgenomen projecten en de te behalen resultaten vallen dan ook binnen de werkingssfeer van dit actieprogramma.

Uitvoering van dit actieprogramma duurzaamheid draagt bij aan de in de toekomstvisie 2020 neergelegde duurzaamheidsambities.